

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egy évre 16 k.
Ngyedévre 4 -
Helyben házhoz hordva.
Egy évre 20 kor.
Ngyedévre 5 -
Utólag postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Ngyedévre 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivételül
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 4.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XI. évfolyam 140. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1915 június 23.

Hurráh Lemberg!

Valamikor Szuvaroff tábornok két szóval jelentette a cárnőnek Varsó elfoglalását: Hurráh Varsó! Mi is két szóval jelentjük, hogy Lemberg ismét a magyar, német és osztrák seregek kezébe került: Hurráh Lemberg!

Kilenc havi rabság után szabadult fel Lemberg az oroszok uralma alól. Kilenc hónapja vonultak be az ortodox cár seregei és pópái és berendezkedtek, mintha soha el sem lehetne őket onnan költöztetni. A görög katolikus érseket fogságba hurcolták, görög katolikus papokat elűzték, megölték, az orosz nyelvet és vallást tüzzel-vassal terjesztették, szóval azt akarták elhitetni a világgal és magukkal, hogy Lemberg már Oroszországban van mindörökké. A cár is meglátogatta az új hódítmányt és ott kiáltott éljenti szállása erkélyéről a nagy és szent Oroszországra . . .

Most mindez csak kacagtató komédiának tűnik fel Lemberg dicsőséges visszafoglalása után. A nagy és szent Oroszország . . . de hiszen azt régen tudtuk, hogy szentnek ugyan nem szent. Most rettenthetlen honvédeink, a tiroli hősök, a bajor katonák szédítően gyors rohama után azt látjuk, hogy még csak nem is annyira nagy az egész Oroszország. Galicia, ahová az orosz úgy furakodott be, mint valami legyőzhetetlen hatalom, az orosz hadsereg sirjává lett és Lemberg, az annyit siratott Lemberg ismét a miénk!

Isten kegyelme iránti mélyeséges

hálával kell fogadni ezt az újabb diadalt és kérni kegyelmét a további sikerekhez.

Mert nem elég, hogy Galicia az orosz seregek, Lemberg pedig az orosz elbizottságnak sirja legyen. Meg kell ásni a sirját magának az orosz nagyhatalomnak. Ez a falánk és tehetetlen szörny állandó veszedelmet jelent a békére és kulturára mindaddig, míg attól lehet tartani,

hogy új erőre kap. Le kell tiporni a világnak ezt a csapását úgy, hogy soha össze ne szedhesse magát. Itt az alkalom, talán az utolsó. Elmulasztotta Európa az első alkalmat Napoleon idején, el a másodikat a japán-orosz háború alatt, most a harmadik alkalmat meg kell ragadni és kipusztítani az orosz zsarnokságot, az európai államrendszernek ezt a fekélyét.

A világnak ebben a megtisztításában büszkén látjuk elől a magyar honvédeket. Hurráh Lemberg, háromszoros hurráh a magyar honvédekre!

Elfoglaltuk Lemberget.

Budapest, június 22 (Saját tudósítónktól.)

Második hadseregünk ma heves küzdelem után elfoglalta Lemberget.

HÖFER.

A tegnapi Höfer jelentés a lemergeri harcokról.

Budapest, június 22. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

Lemberg körül a harcok tovább tartanak. A várostól délre levő orosz védelmi állást Dornfeldtől csapataink áttörték és a Szereth patak átjáróit több helyen birtokukba vették. Lemberg nyugati és északnyugati arcvonalán egyes erődműveket heves harcok után, melyekben különösen a bécsi Landwehr ezred vitéken verekedett, birtokunkba vettünk.

A német csapatok rohammal bevették Kulikovtól nyugatra emelkedő magaslatokat és az oroszok összes támadásait az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszaverték.

A Dnyesztertől délre az általános helyzet változatlan. A Pflanzler hadsereg csapatai tegnap is mindenütt, ahol támadták őket, az oroszokat nagy veszteségek mellett visszaverték. A Tanew mentén és Lengyelországban a helyzet nem változott. Höfer.

Budapest, június 22. A sajtóhadiszállásról jelentik: A Lemberg körüli területen a szövetséges csapatok folytatják az általános támadást és tegnap néhány orosz előállást rohammal bevették.

A Dnyeszter mentén jelentős esemény nem történt.

Világszenzáció!

Ma este a Bonbonnierben

TOM JACK bilincskirály.

Szaszanov megbukik.

Stockholm, június 22. A Svenska Dagbladet szerint Maklakov, a lemondott belügyminiszter egyik leghevesebb harcosa volt annak az elvnek, hogy a háborút a végső-kig kell folytatni. „Maklakov lemondását — írja az idézett lap — úgy kell tekintenünk, mint az Oroszország vezető köreiből dülő óriási harenak utolsó jelenségét”. Ugy látzik, hogy most Nikolaj Nikolajevics nagyherceg befolyásának megszüntetése vagy fenntartása körül folyik a harc. A jelekből ítélve, a békepárt kezd felülkerekedni, mert a háborús párti Maklakov egyik leghűségesebb embere volt a nagyhercegnek. A győzedelmeskedő békepárt célja a kormány alapos újjászervezése, főként pedig az öreg Goremkinnek a kicserélése egy határozottabb miniszterelnökkel. Pétervárott azt beszélik, hogy Szaszanov lemondása is rövidesen be fog következni. Állítólag már az utódja is ki van szemelve Csarikov személyében.

Rémes forradalom készül Oroszországban.

Budapest, június 22. (Saját tud.) Hágából jelentik: A hágai Norden sajtóügynökség megjósolja, hogy Oroszországban még a nyáron rémes forradalom fog kitörni, mely hevesességben és borzalmasságban a tíz év előtti messze felül fogja mulni.

„A nagy bűnös.”

Angelow katonai író a szófiai Kambanában „A nagy bűnös” címmel ezeket írja: Abban a hallatlan vérfürdőben, amelynek színhelye ma Galicia, Oroszország hasonlít a mézárszékre vitt és megkötözött bikához, amely saját vérebe fullad. Nem igaz büntetés e ez Oroszország nagy bűneiért? Egy kulturálan nép akar erőszakot elkövetni a kulturán, a civilizáción és a szabadságon. Európa civilizált országainak ez a legutolsója akarta kibontani a szabadság zászlaját és felszabadítani a legszabadabb és legkulturáltabb népeket. Ugyanily eszmék nevében szabadította fel Dsingiszkan századok előtt a népeket oly módon, hogy valóságos gulákat halmozott össze emberek koponyáiból. Minden bűnéért kell most Oroszországnak lakolnia. **Az a milliárdnyi átok, amelyet annak idején Oroszországra szórtak, most meggyeljesedésbe.**

A németek Varsót fenyegetik.

Budapest, június 22. (Saját tud.) Kopenhágából táviratozzák:

Szentspétervári jelentések hangsúlyozzák, hogy a németek bzurai operációinak intenzitása **ismét Varsót fenyegeti, sokkal komolyabban, mint eddig.**

Vilmos császár és fia.

Budapest, június 22. (Saját tud.) Berlinből jelentik: Vilmos császár részt vett a jaroslai ütközetben. A csata folyamán találkozott fiával Eitel Frigyas herceggel, aki egy padosztályt vezényelt. A császár bucsuzáskor megcsókolta a fiát s azt mondotta neki:

— „Borotvátlan, mint mindig. Különben jó színben vagy, megírom anyádnak.”

Az oroszok panaszkodnak szövetségeseikre.

Kopenhága, június 22. Igen érdekes vezércikket hoz az orosz hadügyminisztérium hivatalos lapjának, a Ruski Invalidnak legújabb száma. A vezércikk szerzője elismeri,

hogy az entente-hatalmai között van ugyan surlódás, de ez nem politikai, hanem tisztán katonai természetű. Az oroszok úgy vélik, hogy nyugati szövetségeseik igen lanyhán és lassan őrlik meg a németek erejét, viszont amazok azt vetik Oroszország szemére, hogy nem elegendően erős hadsereget állított talpra és a Boszporusz ellen nem támadott eléggé erővel.

A japán ágyuk.

Budapest, június 22. A Kölnische Zeitung jelenti a legutóbbi napok galíciai eseményeihez, hogy a japán ágyuk közül sok már nem volt érintetlen. A csövek megpattantak és éppen a döntő csatában mutatkozott, hogy mennyire csekély értékű ez a japán ágyu-

A németek légi támadásra készülnek.

Budapest, június 22. (Saját tudósítónktól.) A Daily Expressnek jelentik Genfből: A németek Friedrichshafenből nagy előkészületeket tesznek a London és Páris elleni légi akcióra. Ezzel akarják megbosszulni a francia légi járművek minapi támadását Karlsruhe-ra, Baden nagyhercegség fővárosára, mely nyílt város és a melyben a semleges Svédország királynéja is tartózkodik. Párisban nagy a nyugtalanság.

Portugália hadüzenete.

Madridból jelentik hogy Portugáliának a központi hatalmak elleni hadüzenete küszöbön van. Ausztria-Magyarország és Németország Spanyolországot kérték meg, hogy Portugáliában érdekeiket képviseljék. Portugália egy hadtestet fog az arevonalra küldeni.

Spanyolok a pápáért.

Genf, jun. 22. A Temps jelenti Madridból: Spanyolországban egyre nagyobb propagandát fejtenek ki, hogy a pápát székhelyének Spanyolországba való át-helyezésére rábeszéljék. A szociális védelem csoportja biztosította a pápát hódolatáról és újból felajánlotta neki az Escurialt.

Nagy veszteség a Dardanelláknál.

Budapest, június 22. (Saját tud.) Dedeagacsból jelentik: **Ma itt egész nap heves bombázás volt hallható a Dardanellák felől. Ide érkezett hajó legénysége beszéli, hogy a szövetségesek flottája a legutóbbi három nap alatt óriási veszteségeket szenvedett.**

Harc a Dardanellákért.

Konstantinápoly, június 22. A főhadiszállás közli:

A Dardanella fronton Ariburnunál tegnap gyalogsági és tüzérségi harc volt. Délben Sed il Bahrnál balszárnyunk ellen intézett támadás megghiúsult.

Az ellenség kénytelen volt súlyos veszteségekkel menekülni.

Ma délelőtt az ellenségnek Sed il Bahrnál egész frontunk ellen intézett támadását hasonlóképen visszavertük.

Anatóliai parti ütegeink ma is eredménytel bombáztak ellenséges torpedórombolókat, ellenséges aknakutatókat, tüzérséget és gyalogsági oszlopokat és az ellenséges raktárakat, valamint a repülő felszereléseket.

Egy ellenséges repülőgépet elpusztítottunk, egy másikat megrongáltunk. Az ellenség ezekre az ütegekre több mint 30 bombát dobott repülőgépeiről anélkül, hogy kárt okozott volna. A többi hadszíntéren a helyzet változatlan. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Amerikai kormányválság.

Frankfurt, június 22. Newyorkból táviratozzák a Frankfurter Zeitungnak, hogy ott az amerikai kormány lappangó válságáról szóló hírek keringenek. Bryan amellelt foglal állást, hogy Amerika új jegyzéke Németországhoz a lehető legmérsékeltőbb legyen.

Nyugalom az olasz fronton.

Budapest, június 22. (Saját tud.) Az olasz hadszíntérről jelenti a sajtóhadiszállás:

anyag. A legveszélyesebb azonban az amerikai muníció volt, mely a várakozásnak egyáltalában nem felelt meg.

Ratko Dimitriev kegyvesztett.

Lugano, június 22. Ratko Dimitriev tábornok a galíciai események következtében kegyvesztett lett. Miklós nagyherceg elmozdította őt és a parancsnökságot Laecestábornoknak adta át.

Az új orosz hadügyminiszter.

Lugano, június 22. Katonai körökben arról beszélnek, hogy Kuropatkin tábornok legközelebb Suchomlinov hadügyminiszter helyére kerül.

Az olaszok a reájuk nézve súlyos veszteségekkel járó támadásokat a tegnapi napon nem folytatták. Az egész határ mentén csupán tüzérségi harcok voltak.

A Citta di Ferrara parancsnoka

Milanó, június 22. Anconából jelentik a Corriere della Sera nak: Az elpusztult Citta di Ferrara parancsnokának, Gastruccio-Gastrucani Ludovico grófnak családja hivatalos értesítést kapott a hadügyminisztértől, hogy a gróf osztrák-magyar fogságba került.

Olaszország balkáni és afrikai bajai.

Lugano, június 22. A Balkánról egyre kellemetlen hírek érkeznek Olaszországba. Így a félhivatalos Giornale d'Italia azt írja, hogy a montenegróiak Szkutarit már minden oldalról körülvették, a Tarabos magaslatait megszállták s tüzérséggel megerősítették. Megszállták azonkívül Krasniet, Szelzet és Clementit is. Ha a montenegróiak nem nyomulnak be Szkutariba, az az olasz konzul érdeme lesz. Ezzel egyidőben a görögök megkezdték Dél- és Közép Albánia megszállását, így már is megszállták a határt Elbasszan és Berat között. Híre jár, hogy Görögország a szerbeknek további montenegrói előrenyomulását akarják megakadályozni. A fenyegető nehéz veszéllyel szemben az albánok azt kívánják (?), mint a Giornale d'Italia írja, hogy az olaszok a rend helyreállítása s a montenegróiak megelőzése végett szállják meg San Giovanni di Meduát, Alessziót és Szkutarit.

A lybiai helyzet, mint a Corriere della

Sera írja, szintén sok kívánni valót hagy hátra s a lap véleménye szerint bizonyos csapatteket Afrikába kellene küldeni. Ez annyival is inkább szükséges lenne, mert a szerussziak fölkelésének terjedése is fenyegeti az ott lévő olasz csapatokat.

Az iskolaszék megalakulása.

Az eddigieket választották meg

Nagyvárad város községi iskolaszékének tagjait Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága június havi közgyűlésén választotta meg. Az új iskolaszék tegnap délután tartotta alakuló ülését Rimler Károly polgármester elnöke alatt.

Az ülésen jelen voltak: Rimler Károly, Imrik S. Zoltán, dr. Adorján Ármán, Harmathy Károly, dr. Hoványi Gyula, Materny Imre, Stark Gyula, Petry Gyula, Böszörményi Géza, Cser János, dr. Medvigy Gábor, Réz Mihály, dr. Popper Ákos, dr. Kovács S. János, Gábel Jakab, Hegedüs Nándor, dr. Löbl László, dr. Edelmann Menyhért, Balogh Károly, Kelen Béla, Belezay Antalné, Farkas Etelka.

Rimler Károly elnök üdvözlővén a megjelent tagokat, felolvastatta a város törvényhatósági bizottságának átiratát, amelyben közli a megválasztott iskolaszéki tagok neveit.

Ezután az összes iskolaszéki tagok leették az esküt.

A megalakulásra következően ezután a sor, korelnökké Harmathy Károlyt választották meg, aki az elnökséget átvette s üdvözölte a tagokat, felhívta az elnök megválasztására az iskolaszéket.

Elnökké dr. Thury László városi főügyészt, eddigi elnököt választották meg egyhangulag az iskolaszék elnökévé, aki katonai szolgálata miatt távol volt az ülésről.

Alelnökké szintén egyhangulag dr. Adorján Ármán eddigi alelnököt választották, akinek a korelnök az elnöki széket a választás kihirdetése után átadta.

Dr. Adorján Ármán a távollevő elnöktársa és a saját nevében is elsősorban hálas köszönetet mond a bizalomért, hogy ismételték megválasztották. Hiszi, hogy sem beszámolót, sem programot nem kívánnak tőlük. Beszámolót nem, mert ismerik törekvésüket. Mikor évekként elöször megválasztották őket, Nagyvárad városa abban a helyzetben volt, hogy a felmerülő kérdéseket könnyen elintézhették. Rámutat a községi polgári leányiskola kifejlesztésére, hogy ma már két városrészben van; a polgári fiúiskola is két városrészben állított fel, hogy teljesen nem fejlődhetett ki, ennek oka a helyiség hiánya. A csillagvárosi iskolát és a gyenge tehetségűek kiegészítő iskoláját teljesen előkészítették; sokat foglalkoztak a földmivesiskola kérdésével és a felső leányiskolával, de ezek csak a jövő programja. Felömlíti, hogy a jelenben mily nagy nehézségekkel lehetett befejezni a tanévet. Elismeréssel emlékezik meg a tantestületről, hogy a tanévet a sok nehézség dacára, jó eredménnyel befejezték. Majd a jövőről szól. Most mikor minden felfordult s a dúló csaták küzdelmeiben semmit sem kímélnek, az iskolát még sem bántják. Ez a haladás helye, s pótolnia kell a nagy veszteséget, hogy hasznos honpolgárokat neveljenek s ez által eleget tegyenek feladatuknak. Közelebb előterjesztést tesznek a jövő tanévre vonatkozólag. Az ő erejük gyöngye s ha nem volna ily magas színvonalon álló iskolaszék, gazdag tapasztalatokkal az elnökség mellett, nem tölthetnék be feladatukat. Ezért kéri az iskolaszéki tagok támogatását. A tantestület mellett még ki kell emelni a felügyelő igazgató buzgó tevékenységét, amelynek odaadó munkássága

szintén előmozdította a sikert. Ujból kéri az iskolaszék tagjainak támogatását.

Az alelnök beszédét megtapsolták. Gondnokul újból Komlóssy József gazdasági tanácsost választották s ezzel az alakuló ülés véget ért.

Az okányi temető.

Panaszszal fordultak a főispánhoz.

Több mint négy éve annak, hogy Okány községben a református egyház bejelentette a közigazgatási hatóságnak, hogy megtelt a temető. Az egyház új temető kijelölését kérte a hatóságtól. Az új temetőhöz szükséges területet azonban csakis kisajátítás útján lehetne megszerezni s a kisajátítás körül olyan nehézségek merültek fel, amelyekre eddig aligha van példa.

Az ügy végre is megfeneklet és ott pihen valahol valami poros közigazgatási irattárban. A halál azonban nem nagyon szokta tekintetbe venni, hogy áldozatai részére ad-e temetőt a közigazgatás vagy sem és azóta ép úgy szedi áldozatait mint azelőtt. Ma már annyira jutottak, hogy a temetőben nemesak a temetőárkát temették tele, de felbontották a sírokat és némely helyen 3-4 család halottjait is temették egy sírhelyre.

A temetés természetesen így nem mehet végbe a törvényben előírt formák mellett s a legtöbb esetben alig tudják elhantolni a koporsókat. A temetési körülmények még épen a legrettenetlenebbek. Egy temetés alkalmával ugyanis a megbolygatott sírokból oly rettenetes hullabűz árad ki, hogy az már tűrhetetlen.

A református egyház a legutóbb tartott ülésén a legnagyobb megdöbbenés hangjain tárgyalta a valóban páratlan dolgot és elhatározta, hogy felsőbb hatósága útján teszi meg a kellő lépéseket. Most még éppen a felelősségtől való félelmében az egyház határozottan kijelentette, hogy a bekövetkező veszedelmekért egyáltalán nem vállalja a felelősséget s azt egyenesen a mulasztást elkövető hatóságokra hárítja.

Ennek az áldatlan állapotnak ma, mikor minden pillanatban fenyeget bennünket a kolera s a hatóságok a legnagyobb eréllyel tudják csak megakadályozni annak feltűnését, nagyon helyén való volna, ha Mórócz Ernő dr. megyei főorvos is betekintene ebbe rettenetes ügybe. Hiszen ha tovább is így marad az okányi temető, akkor Biharmegyében Okányban közigazgatási kolera meleggágy lesz.

A református egyház különben tudósítónk jelentése szerint tegnap egyenesen Miskolczy Ferenc főispánhoz adott be panaszos beadványt. Az egyház teljesen feltárta a siralmas helyzetet a főispán előtt és kérte a legerélyesebb és leggyorsabb intézkedés megtételét. Ha Miskolczy Ferenc főispán fog beavatkozni a dologba, akkor mindenestre meglesz oldva az öt éves ügy.

x Szeplő-májfolt ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.

Fiume hazafias nyilatkozata.

Fiuméből jelentik a Magyar Kurirnak: A rappresentanza feloszlata következtében a városi közgyűlés új tagjainak a megválasztásáig az ügyeket az állandó választmány (delegazione municipale) vezeti a fiumei statutum értelmében. A városnak ez az ideiglenes képviselője, amely a múlt héten már lojális nyilatkozatot küldött a kormányhoz, szombat déli ülésén ismét megragadta az alkalmat, hogy rokonszenvenessé tegye magát a magyar közönség előtt. Dr. Adelsfeld Friedrich Antal ügyvéd, a városi delegáció tagja ugyanis reflektált a zágrábi tartománygyűlésen a napokban Fiuméra vonatkozóan elhangzott interpellációkra és az állandó választmány megbízásából kijelentette, hogy Fiume, amely autonómiajéért harcolva nem egyszer találta magát szemben a kormánnyal, mindig hű maradt a magyar nemzethez. A nyilatkozat, melyet dr. Adelsfeld Friedrich Antal tett, így hangzik:

„Egyes újságokból arról értesültem, hogy a zágrábi horvát tartománygyűlésen Fiume városáról és kerületéről interpellációkat mondtak, amelyek többek közt a fiumei autonóm közigazgatási szervezet működésének felfüggesztését követelik, amint az Dalmácia néhány helyén már meg is történt. Ezeknek az interpellációknak világos célja volt kimutatni és hangsúlyozni, hogy Fiume horvát tartozik. Ezekkel a megnyilatkozásokkal szemben, amelyek nyílt ellentétben állanak városunk közjogi helyzetével, a provizóriumtól kétségbevonhatatlannul folyó jogunknál fogva tolmácsolhatom kijelentéssel a fiumei polgárság azon felfogását, hogy Fiume, mint corpus separatum, a Magyar Szent Koronához van csatolva és hogy feloldhatatlan kötelekkel akar továbbra is Magyarországhoz csatolva maradni. Fiume városának autonómiajéért és nyelvért harcolva többször volt összeütközése a magyar kormánnyal, de mindig hű maradt a magyar nemzethez, mert meggyőződött arról, hogy csakis a Szent István koronájával való közvetlen kapcsolatban tarthatja fenn kiváltságait és mert biztos, hogy csakis így érheti el azt a közgazdasági célt, amelyre mint kikötőváros hivatott. Kérem a rappresentanzát helyettesítő állandó választmányt, bizza meg a Budapestre készülő podesztát, hogy legyen tolmácsa ennek az érzelmenek a kormánynál, biztosítsa azt Fiume városának a magyar államhoz való ragaszkodásáról.“

Az állandó választmány nagy lelkesedéssel egyhangulag határozattá emelte dr. Adelsfeld Friedrich Antal indítványát.

Corossac podeszta szintén rátért a horvát országgyűlésen elhangzott interpellációkra és kijelentette, hogy nem igaz egyes horvát lapoknak az a híre, mintha a kikötővároson keresztül vonuló besorozott horvát ujoncnak megtiltották volna a horvát színek viselését és horvát zászlók használatát.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

Imrik Kornélia jótékonycélu hangversenye.

Nagyváradon az újabb időben nagyon fellendült a zenei élet s a közönség is érthető módon élénk érdeklődéssel kíséri az egyes zenei eseményeket. Ez a nagyfokú fellendülés egyenes oka az, hogy városunkban a zenei oktatás annyira ki van fejlődve, hogy az egyes zenetanárok, illetve tanárnők hangversenyei igazi művelőzetet nyújtanak a közönség részére s e hangversenyek csaknem állandóan napirenden vannak.

Legközelebb városunk nagyképzetségű és valóban művészelkü zongora-tanárnője, Imrik Kornélia rendez hangversenyt, még pedig e hó 27 én és július 4 én, amely alkalmakkor Sz. Zsigmondy Anna urnő és Bihari Ákos színművész is vendégszerepelt fognak.

A hangverseny nemes nivóját emelni fogja, hogy a jövedelem a Vörös-Kereszt „Jobbkéz” osztálya céljaira és a hadbavonultak árváinak javára lesz fordítva.

A hangverseny mindkét alkalommal a Katholikus Kör „Szent László” nagytermében lesz megtartva délután 5 órai kezdettel.

Az első, június 27-iki hangverseny nagy gonddal összeválogatott műsorát, melynek keretében Szathmáryné, Zsigmondy Anna is vendégszerepel, a következőkben közöljük:

I. Thern Károly: Magyar induló. Hat kezes. Előadják: Rákósy Ilonka, Requinyi Paula, Imrik Kornélia.

II. Lichner: Ferien Anfang (24 ik mű, 4-ik szám). Előadja: Róth Klári.

III. Lichner: Tulpe (III. műből.) Előadja: Lázár E.

IV. Thoman: Magyar ábránd. Négy kezes. Előadják: Imrik Mária és Imrik Kornélia.

V. Kuchlau: Sonatine (56. mű 3. sz.) Előadja: Klein Ilonka.

VI. Röhlde: Freundvoll (36. mű 5. sz.) Előadja: Boros Elza.

VII. a) Lach: Menuett 50. mű 1. sz.), b) Chopin: Keringő (70. mű 2. sz.) Előadja: Popovits Nóra.

VIII. Reinecke: Andante und Variacione (6. mű). Előadják: I. zongorán Lázár Livius II. zongorán Békésy Piroška.

IX. a) Scherwenka: Polnische Nationaltänze, b) Grieg: Hochzeitstag am Troldhaugen (65. mű 6. szám). Előadja Justh Magda.

X. a) Leschetizky, b) Imrik: Ábránd emlékeim felett. (7. mű). Előadja: Imrik Ilonka.

XI. Moskovszky: Fackeltanz (51. mű). Négy kezes. Előadják: Lázár Livius, Imrik Kornélia.

XII. Liszt: 16 Rapszodia. Szózat és Hymnus. Előadja: Csillag Emilia.

XIII. Liszt: Vom Fels zum Meer Sieges Marsch. Két zongorán nyole kézre előadják: I. zongorán Csillag Emilia, Békésy Piroška. II. zongorán Justh Magda, Forgách Hajnalka.

Imrik Kornélia: Magyar dalok. Énekli: Sz. Zsigmondy Anna.

Mindkét hangversenyre a jegyek kaphatók: Láng József könyv- és papirkereskedésében, Vidor Manó könyv- és papirkereskedésében, a Hegedüs hírlapíródában és Berger Milka könyv- és zenei kereshedésében.

A dakozzuk fémtárgyakat a hadsereg céljaira.

Visszavert olasz támadások.

Budapest június 22. (Hivatalos.)

Olasz hadszintér.

Plavánál ismét visszavertük az ellenségnek néhány támadását.

Egy olasz repülőgépről Görzre eredménytelenül bombát dobtak le.

Az ellenség az összes harcvonalakon sok ágyulószeret lövöldöz, de egyébként passzívul viselkedik. Höfer.

Állandó és sikeres harcok Nyugaton.

Visszavonulnak az oroszok.

Berlin, június 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér.

A csatorna nyugati partján Dixmüdentől nyugatra az ellenségnek általunk megszállott három major ellen intézett támadását visszavertük.

Arrastól északra tegnap is általában ágyuharcok voltak. Labirinthben Neuwilletől délre egy francia gyalogsági támadást visszavertünk.

Champagnében Perthestől nyugatra sikeres harcok után állásainkat előbbre vittük. A Maas magaslatokon a közelharcok nehéz tüzéségi tüzben egész napon át folytak.

Ma reggel 3 óra felé ellentámadásba mentünk át, teljesen megtisztítottuk árkaikat az ellenségtől és elfogtunk 130 embert. Marchevillénél az ellenségnek egy kis előretörését könnyűszerrel visszavertük. Lunevillétől keletre Leintreynál újabb elővédharcok fejlődtek.

A Vogézekben ma éjjel állásainkat tervszerűen és anélkül, hogy az ellenség szorított volna, a Fetsch keleti partjára Jandernachtól keletre helyeztük át az Hilsenhirten. Az ellenség támadása alkalmával súlyos veszteséget szenvedett.

Repülőink Rheimstől keletre Pontheles repülő csarnokra bombát dobtak. A Brüggere és Ostendére dobott bombák katonai károkat nem okoztak.

Keleti hadszintér.

A helyzet változatlan.

Délkeleti hadszintér.

Lembergől északra és nyugatra a harc tovább tart. Zolcivtől nyugatra az oroszokat ma éjszaka állásaikból való visszavonulásra kényszerítettük.

A német csapatok és a köztük harcoló osztrák-magyar hadtest június 12. óta Przemysl és Jaroslau vidékéről kiindult legutóbbi támadások óta 237 tisztet és 58,800 főnyi legénységet fogtak el, 9 ágyut és 136 gépfegyvert zsákmányoltak.

Szedjük össze nélkülözhető réz, ólom, ón, bronz tárgyakat s ajándékozunk hadi célra.

x Mindennemű molyirtó szerek és fertőtlenítő cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

..HIREK..

* **Vaskereszt.** A király megengedte, hogy báró Pflanzler-Baltin Károly lovassági tábornok és bojnai Boroevics Szeptovár gyalogsági tábornok a német császár által adományozott I. és II. osztály vaskeresztet, Szurmay Sándor és feldsturmi lovag Höfer Ferenc altábornagok az I. osztályu vaskeresztet, Hadfy Imre altábornagy és ujjfalui Terna Géza 1. huszárezredbeli százados pedig a II. osztályu vaskeresztet elfogadja és viselje.

* **Frankó Endre hivatalában.** Frankó Endre, a biharkeresztesi járás főszolgabírája, kit legutóbb katonai szolgálatra hívtak be, a megejtett felsőbb katonai orvosi felülvizsgálat során minden katonai szolgálatra alkalmatlannak találtatott. Frankó Endre így már a közeli napokban elfoglalhatja hivatalát. Miskolczy Ferenc főispán ennek alapján dr. Poyvár Ernő helyettesített biharkeresztesi főszolgabíróként június 1 től kezdődőleg ismét a központi főszolgabíróshoz osztotta be, Frankó Endrét pedig visszahelyezte a járás élére.

* **Katonai kitüntetések.** A hadsereg főparancsnokság Gyarmathy István 2-ik honvédhuszárezredbeli tartalékos zászlósnak és Zathureczky Károly 8-ik honvédgyalogezredbeli tartalékos zászlósnak az I. osztályu vitézségi érmet adományozta.

* **Alapvizsgák a jogakadémián.** Nagy sikerrel és szép eredménnyel zárult le a nagyváradai jogakadémia ezidei tanéve. Az alapvizsgák alkalmával a jogászok mindnyájan a legkomolyabb készültséget és tudást mutatták. A tanári kar a legnagyobb meglepéssel fogadta az alapvizsgáló jogászok tartalmas és kiváló szorgalomra mutató feleleteit. A III. alapvizsgát letették: Nizsalovszky Endre, Schweiger László kitüntetéssel, Barza Ferenc, Bakó Zoltán és Gálbory László egyhangulag. A II. alapvizsgát letették: Ifj. Hlatky Endre, Szalay Elemér, Földi Jenő, Péter István, Germán János kitüntetéssel, Popper László, Körner József, Horthy Kázmér egyhangulag. Az I. alapvizsgát letették: Kakas István, Gyémánt Zsigmond és Hajnai Izsó kitüntetéssel, László Pál, Cinca János és Kovács Oszkár egyhangulag. A jogtudományi államvizsgát sikerrel tették le Suciu Gyula és Dittrich Vilmos.

* **Mezőtelegden nem lesz több árvíz.** Hosszu és keserves évtizedek után végre valahára abba a helyzetbe jutott Mezőtelegd, hogy talán meg lesz mentve az állandóvá vált árvizektől. Annak a rengeteg pusztításnak, amit évenként okozott az árvíz Mezőtelegden, mindössze egy aránylag nem is olyan nagy gát hiánya volt az oka. Ugylátszik, az utóbbi évek szokatlan nagy árvize megtanította a községet, hogy nem lehet tovább patópáloskodni, hanem alapos intézkedésekkel utját kell szegni a további pusztításoknak. A községi képviselőtestület el is határozta, hogy fel építi a hiányzó gátat és ehhez a minisztertől kér támogatást. A földmívelésügyi miniszter 60.000 koronát adományozott a gát építésére. A képviselőtestület erre e hó 20-án elhatározta, hogy még az idén felépíti a gátat. Tegnap már az alispántól kérték ki az építési engedélyt s ha ezt megkapják, akkor augusztusban fel is építik az új gátat, mely véglegesen megszabadítja a községet az örökös árviztől.

Beiratások a gymnásiumba. A nagyváradai premontrei főgymnázium igazgatósága tudatja, hogy a főgymnázium I. A), B) és V. osztályába való bejegyzést f. évi július hó 1. és 2. ik napjain a főgymnáziumi épület igazgatósági irodájában mindkét napon d. e. 9—12 óráig hajtja végre. Az I. osztályba lépő tanulók e jelentkezésnél mult évi (IV. elemi oszt.) bizonyítványaik, anyakönyvi kivonataikat és az életük 12 ik évét betöltötték újraoltási bizonyítványaikat is kötelesek bemutatni s szüleikkel vagy ezek megbizottjaival jelentkeznek az igazgatóságnál.

*** A Szent István napi országos körmenet.** Az Országos Katholikus Nagygyűlések ismét elhatározták, hogy a Szent István napi körmenet országos és hivatalos jellegének kidomborítására mozgalom indíttassék. Az Országos Katholikus Szövetség, mint a nagygyűlések határozatainak végrehajtója, az erre vonatkozó intézkedéseket minden évben megtette és különösen tavaly az összes előkészületeket megtette, hogy az ünnepség méltó keretekben folyjon le. A világháború kitörése megakadályozta, hogy vidékről nagyobb tömegek jöjjenek a fővárosba és így azoknak részvételétől el kellett tekintenie. Ugyanaz az esemény, mely akkor a viszonyokat hirtelen megváltoztatta, most azt a természetszerű vágyat váltja ki, hogy az ország népe a magyarok Védőszentjének ünnepén minél impozánsabban tüntessen. Az Országos Katholikus Szövetség már csak ezért is minden lehetőt elkövet, hogy amennyire a közlekedési viszonyok megengedik az a kívánság valóra válhassék. Ennélfogva az illetékes tényezőkkel érintkezésbe lépett és a szükséges előkészületeket már most megtette.

*** Pályázat a debreceni egyetemi internátusba.** A debreceni m. kir. tudományegyetem mellett létesített Szent László Kollégiumban betöltendő több fizetéses, félfizetéses helyre ezennel pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak azok a római és görög katolikus vallású ifjak, akik az 1915/16. tanévben a debreceni m. kir. tudományegyetem hallgatói lesznek. Akiket fizetéses helyre vesznek fel, évi 1000 korona, akiket félfizetéses helyre vesznek fel, évi 500 korona ellátási díjat fizetnek havonként előre tíz részletben; akiket teljesen kedvezményes helyre vesznek fel, azok nem fizetnek ellátási díjat. A Kollégium tagjai lakást és teljes ellátást nyernek; megbetegedés esetén ingyenesen gyógykezeltetnek; ugy feyelmi, mint tanulmányi tekintetben állandó vezetés és felügyelet alatt állanak. A pályázók személyi, családi és vagyoni viszonyait feltüntető, ugyszintén a tanulmányaikról szóló okiratokkal felszerelt kérvényeket a folyó évi július hó 10. napjáig az alulírott elnökhöz, *Gróh Ferenc* prépost-plebánoshoz Debrecenbe kell beküldeni. Debrecen, 1915. évi június hó 15. napján. A Szent László Kollégium intéző bizottsága nevében: *Gróh Ferenc*, prépost-plebános, elnök. *Szent-Királyi Tivadar* egyházközségi főgondnok, társelnök. *Dr. Lóky Béla* a kegyesrendi főgymn. igazgatója, titkár.

*** Érettségi vizsgálat a főreáliskolában.** A helybeli állami főreáliskolában f. hó 19-én tartatott meg az érettségi vizsgálat *dr. Vass Bertalan* tanker. kir. főigazgató elnöke alatt. Érettségi vizsgálatra állott 10 tanuló, akiknek a fele jelesen érett. A jelesen érettek névszerint a következők: *Jakab Ernő*, *Katz Lajos*, *Lévai Andor*, *Osváth Tibor* és *Schön Ernő*. Jól érett lett *Schäffer Rezső*, egyszerűen érettek: *Aranyi Sándor*, *Kövesi Sándor*, és *Ullmann Salamon*. Egy tanuló 1 tárgyból a szeptem-

berben tartandó javító érettségire utasítottat.

*** A BMKE feloszlása.** A Bihar-megyei Magyar Közművelődési Egyesület e hó 28. án délután 5 órakor közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya lesz az egyesület feloszlásának kimondása, indítványok. Határozatképtelenség esetén július hó 3-án délután 5 órakor ismét közgyűlés lesz, melyen, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül, határoznak a feloszlás felett.

*** Eredményes a fémgyűjtés.** A fémgyűjtésnek Nagyváradon eddig igen szép eredménye volt. A városháza pincéjébe már jóval több réz-, bronz-, ón-, ólom- és cinktárgy van összehalmozva egy vasuti kocsirakománynál. Igen sok réz-mozsár, vasaló, dísztárgy, konyhaedény, sőt még néhány cinkád is van a begyűlt tárgyak között. A fémgyűjtő-kocsi tegnap is szép eredménnyel járt. Ma délelőtt és délután jár a gyűjtőkocsi. Erre nézve a következő hivatalos értesítést adták ki:

Holnap, június 23. án délelőtt 8—12 ig és délután 2—5 ig a fémgyűjtő kocsik a következő utvonalonokon fognak közlekedni: Nagypiac-tér, Deák Ferencz-, Kolozsvári-, Gyár-, Sánc-, Gillányi-utcák, Templomtér. Nagyvárad, 1915. június 22. én. *Czeglédy István*, aljegyző.

*** Jelölés a nagyváradai Jogakadémia római jogi tanszékére.** Még a mult évben *dr. Kiss Géza*nak a debreceni egyetem római jogi tanárává való kinevezése folytán megüresedett a nagyváradai kir. kath. jogakadémia római jogi tanszéke. A római jog tanszékének a betöltése az 1914—1915. évi szemeszterekre nem történt meg és ezen idő alatt a helyettesítést *dr. Szigmond Andor* dékán látta el. Nemrégiben a római jogi tanszékre vonatkozólag megjelent a pályázati hirdetmény. A hirdetésben jelzett időre összesen négy pályázat érkezett be a jogakadémia dékáni hivatalához. A megüresedett római jogi tanszékre pályáztak: *dr. Erdély Henrik* miniszteri fogalmazó, *dr. Ember Sándor* a fővárosi kereskedelmi iskolánál a váltó és kereskedelmi jog tanára, *dr. Királyfi Árpád* fővárosi gyakorló ügyvéd és *dr. Személyi Kálmán* fővárosi gyakorló ügyvéd. A jelölő-bizottság *dr. Hoványi Gyula* elnöke alatt pár nappal ezelőtt tartotta meg ülését, amikor is döntött a bizottság a jelölés dolgában. A jelölő bizottság javaslatát pár nap mulva a reszort miniszterhez terjesztik fel.

*** Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtt özv. Fráter Zsigmondné temetése. A halottas háznál megjelentek a gyászoló család nagy számu rokonai, barátai és tisztelői, közöttük a *dr. Medvigy*-, *Nyisztor*-, *Olasz*-, *Fráter*-, *Baróthy*-, *Bihary*-, *Imrik*-, *Dobozy*-családok tagjai. A koporsó fellett *Fördös Dezső* ref. lelkész szép imát mondott, amely után a koszorúkkal borított diszes ére koporsót feltették a négyes fogatu üvegdiszkoesira és a nagyszámu résztvevőktől kísérvé, megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. A koszorúk szalagjain a következő feliratok voltak: *Matildó*, *Sándoró* — a legjobb édesanyának. *Irén*, *Pista*, *Imruska* — drága jó édesmamánknak. *Zsiga*, *Irén* és *Paula* — felejthetetlen jó anyáknak. *Kis unokája Paula* — a legjobb nagyanyának. Mély részvéttel — *Olasz Béla* és családja. *Lousie*, *Irén* és *Baba* — Rokoni szeretettel. *Özv. Bihary Károlyné* — rokon szeretettel. *Nyisztor Alajos* és *neje* — tiszteletük és

igaz részvétük jeléül. — A diszes temetést *Veiszlovits Adolt* és *Fia* első nagyváradai temetkezési vállalata nagy pontossággal rendezte.

*** A Medgyaszay kabaré előadásai.** Végtelenül kellemes és derős hangulatban élvezte végig a város közönsége a fővárosi Medgyaszay kabaré művészeinek és művésznőinek hétfő és kedd este a Royal kávéházban tartott nívós és aktualitásokkal gazdagított előadásait. Ami szépet és kedveset alkotott a magyar kabaré irodalom, az mind színre került ez előadásokon. Minden tekintetben nagyon disztigvált és finom stílusu volt a kabaré előadások minden egyes száma. Könnyebb fajtájú jelenetek, kabarétréfák háborus persziflázok, sanzónok, vidám kuplék szórakoztatták a nagyszámu és elit közönséget. Ha mindehez hozzávesszük a jeles kabaristák *Kövári Gyula*, *Boros Géza*, *Sajó Géza*, *Mátray Rózsi* és *Rajna Aliz* kiváló művészetét, akkor nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy a közönség teljesen meg volt elégedve a két kabaré előadás élvezetes műsorával.

*** Szabadságolt beteg katonák jelentkezése.** Az összes havidijasok és havidijas jelöltek, akik betegségük miatt vagy lábadozók magánápolásban vagy magánkórházban a város vagy a megye területén szabadságon vannak, az állomás parancsnokságnál (*Kossuth Lajos-utca 15. sz. Fűchsl-palota*) f. hó 23. ik és 30. ik napján d. e. 10—12 óra között, amennyiben betegségük őket ebben feltétlenül nem akadályozza, személyesen megjelenni tartoznak. Azok, akik betegségük miatt meg nem jelenhetnek, e körülményt katonai (honvéd) orvosi bizonyítvánnyal, ahol pedig ilyen orvos nincs, hatóságilag láttamozott polgári orvosi orvosi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. *Obrincsák*, ezredes.

*** Eltűnt ügyvéd.** A nagyváradai törvényszék átírt a budapesti rendőrségre, hogy Nagyszalontáról eltűnt *Herczeg Sándor* dr. ügyvéd, aki valószínűen Budapesten tartózkodik. A törvényszék arra kéri a rendőrséget, hogy nyomozza ki az ügyvéd lakóhelyét.

*** Pályázat katonai szükségletekre.** A hadügyminiszterium pályázatot hirdet a hadsereg részére szükséges teljes sátorra, sütősátoralkatrészekre, esomagtakaró ponyva és kocsiponyva szállítására. Az ajánlatok 1915. évi június hó 30-án d. e. 9 óráig a hadügyminiszterium 12. osztályához (*Wien Stubenring*) küldendők be. A pályázat feltételei a hivatalos órák alatt a kamarai irodában megtekinthetők. Nagyvárad, 1915. évi június hó 21. én. A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara: *Dr. Moskovits József* sk., elnök. *Dr. Sarkadi Lajos* sk., titkár.

*** A magy. kir. állami felső építőipariskola igazgatósága** (Budapest, VII. ker., *Thököly ut. 74. sz.*) óhajtaná megörökíteni az intézet mindazon volt tanítványainak neveit, akik a most folyó dicsőséges háboruban fegyverrel szolgálták a hazát. Felkéri tehát mindazokat, akik az 1898/1899 év óta az intézet rendes szakosztályát, vagy az építőipari téli tanfolyamot végezték: legyenek szivesek néhány sorban megírni, hol, milyen fegyvernemnél és milyen katonai rangban szolgáltak vagy szolgálnak, mely ütközetekben vettek részt és nem sebesültek e meg. Irának meg ugyaneket azon volt iskolatársaikról, akiknek sorsáról biztos értesüléseik vannak. Azokról pedig, akik életüket áldozták a hazáért: a szülők, testvérek, rokonok vagy barátok legyenek szivesek értesítést küldeni. A magy. kir. állami felső építőipariskola igazgatósága.

* **A Gyermeknap** alkalmából a nap sikeréhez virágadományokkal járultak — mint pótlólag tudomásunkra jutott — Aranyi Ilona, Pollák Margit, Biedermann Emma, Schwartz Frida, Lobermayer Erzsike és Margit, Leitner Berta, Grünbaum Rózsi, Varga Elvira és Ilona, Czitter Irén, Glück Margit és Feldmann Rózsi urleányok. Fogadják e helyütt a bizottság köszönetét. Itt jegyezzük meg, hogy a rendező-bizottság a gyermeknap számadásait lezárta és örömmel állapította meg, hogy a hadi árvek nevelésére és felségélyezésére nem remélt magas összeg a kiadások levonása után tisztán 4515 kor. 72 fill. maradt. A buzgó rendezőség valóban meglehetősen elégedve a páratlan eredménnyel. Az 1915. jun. 12-iki templomgyűjtésből befolyt: 1. Görög kel. templomban Diamandi Anna urhölgy gyűjtése 33.26. 2. Ujvárosi gör. kath. lelkeszi hivataltól 40.— 3. Ujvárosi róm. kath. Szt. László-templomban gyűjtés 150.— 4. Váradvelencei róm. kath. templomban özv. Fletzer Menottiné és özv. Ember Emánuelné gyűjtése 42.20. 5. Kapucinus zárdától 40.— 6. Neológ zsidó templomban gyűjtésből 200.— 7. Ujvárosi és olasz reform. templomi gyűjtésből 176.15. 8. V. velencei reform. imaházban gyűjtésből 10.82. 9. Olasz róm. kath. templom előtti urnából 129.— 10. Evangélikus templom előtti urnából és Materny Klárika, Moskocsnyai Ella és Márta templomi gyűjtéséből 113.29. 11. Baptista imaházban gyűjtésből 66.60. 12. Olasz gör. kath. templomban gyűjtésből Gentz János esperes-lelkésztől 25.— 13. Váradvelencei gör. kel. templomban gyűjtésből Horváth Endre főesperestől 42.55. 15. Premontrai rend templomában gyűjtésből Beleznay Ilonka, Cziffra Berta, Fehér Olga és Örömi Margit 32.60. 14. Orsolya szüzek zárdájából 30.— kor, összesen 1121 korona 47 fillér. **A gyermeknap bélyegekből befolyt:** Adria malom 10, Általános Takarékpénztár 10, Andrányi K. és fia 10, Belvárosi Takarékpénztár 10, Bognár és Szántó 10, Egyesült Központi Takarékpénztár 10, Emilia gőzmalom 20, Forgalmi bank 10, Gazdasági és Iparbank 10, Jelzálogbank 10, Kékmacska 10, Kurländer és Ullman 10, Kálmán szeszgyár 20, László malom 20, Lóblé gyár 20, Moskovits M. és fia 20, Nagyváradi Takarékpénztár 10, Sörgyár 10, Ujvárosi Takarékpénztár 10, Városi kávéház 10, Zsirművek 10, Kisebb adományokból 117 kor. Összesen 377 korona.

* **Kiadó modern berendezésű butorított szobák** fürdőszoba használatú katonatisztek, kadettok, önkéntesek és civil uraknak, esetleg szolgaszobával hosszabb vagy rövidebb időre. Nagy Sándor-u. 4.

* **Ma a Royal kávéház terraszán a debreceni Vörös Tóni és fia teljes zenekarával hangversenyez.**

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

* **Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simon Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est megszólal, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szőke gyermek. Háborus lemez újdonságok. Hangszerek hegedűk, gramafonok eladása olcsóárban. Hír különlegességek.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsy-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezni a Gazdasági és Iparbanknál.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 3. szám alatt ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutásos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatt irodánkban. Hungaria cipőgyár r.t.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

* **Nagyváradi és vidéki gyengédkedő katonasághoz** küldők figyelmében, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól. Ajánlok valódi konyakot, bort, likört, rumot, szilvóriumot, seprőt, borovicskát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Harc-térre szállítok 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen csomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardínia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipói turó, málnaszörp, cukorkák nagyban árk mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sóshering külön halosztályomban kaphatók. Vigyázat! Aszódi 8-féle zamatu pörkölt kávéi izre és zamatra utánozhatatlan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.

* **Három szobás utcai lakások** a város központjában, I. és II. emeleten előnyös bér mellett kiadók, a **Biharmegyei Takarékpénztárnál**, Kossuth-utca 3. sz.

* **Okleveles tanító, a nagy szünidőre magántanítást vállal. Cim a kiadóban.**

* **Forolin** biztos és gyors hatású háziszter kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalan! nem zsiros! nem ragad! Ára 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rímanóczy palota.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni a Polgári takaréknál.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

IRODALOM

Leel-Össy Albert.
Háborus versek.

1914—1915.

Egy kötet vers fekszik előttünk, melyeknek egy részét már a hangversenytermekből jól ismerjük. Leel Össy Albert versei szinte kivánják a megzenésítést. És ez a magyarázata annak, hogy verseiből annyi szájról-szájra száll dalok alakjában. Beleznay Antal, kitűnő zeneszerző zenésítette meg őket és így terjedtek el. Magyaros, hazafias lelkese-déstől izzó versek, melyek az aktualitást tud fogják élni. A kötet ára 1 korona. A Beleznay Antal által megzenésített verseket mutatónál itt közöljük:

Galicia véráztatta földjében . . .

Galicia véráztatta földjében
De sok kincsünk, sok reményünk ott pihen,
Derék bakák, hős tűzerek
Nyalka, délceg huszárok . . .
De sok árva összetört szív
Sóhajt sirva utánuk.

Álmodjatok hős vitézek szépeket:
Szabadnak és boldognak a népetek;
Porló hősök szent álmából
Nyiljanak majd vadrózsák, —
Rézsa legyen belőleott,
Hazánk földjén valóság.

Leánvok dala.

Szerbiában van egy kerek sirhalom,
Abban nyugszik az én kedves galambom;
Oda van már a szívemnek
Boldogsága, öröme —
Eltűnt mint egy édes álom,
Oda van már örökre.

Legutolsó levelében azt írta,
Ha meghal is, ne busuljak miatta . . .
Nem busulnék, nem is sirnék
Szüntelenül utána,
Csak a szívem, csak a lelkem
Olyan nagyon ne fájna.

Muzsikaszót . . .

Muzsikaszót nem hallottam régóta,
Nem járja most a faluba' a nóta.
Az örömet csak hiréből
Ismerjük már ma-holnap;
Mindig ott jár gondolatunk,
Hol véreink harcolnak.

Siralomvölgy ez az ország azóta,
Hogy elmúlt a hegedű, a nóta;
Minden szemben ott ragyognak,
Ott reszketnek a könnyek:
Hadbavonult kedveseink
Hátha vissza sem jönnek! . . .

Ima.

Mindenható Isten!
Te hozzád sóhajtok,
Nevedet rebegi
Imádkozó ajkunk.
Összekulesolt kézzel
Leborulva kérünk:
E nehéz időkben
Ne hagyj el, légy velünk
Édes jó Istenünk!

Mindenható Isten!
Hald meg fohászunkat;
Áldd meg nemzetünket,
Áldd meg királyunkat!
S szent ügyünk csatáit
Ha végig vihatnánk:
Árassza áldását
A béke napja ránk
S viruljon fel hazánk!

Az igazi élet felé. Irta: Bernát István. Bernát István ezt a munkáját vezérül ajánlja az élet útjain: fiának. Már ebből a komoly bevezető akkordból sejthető, hogy az életcél komolyan tárgyáló munkáról van szó. A nagy kép: „Mi tudósok“ munkáikat rendszeresen a hiszékeny közönségnek ajánlják csak, de azt már még sem merészelik, hogy fiaiknak ajánlják. Bernát István a magyar közélet legértékesebb szereplői közül való. Pozitív hitű protestáns, akinek komoly és értékes munkálkodása protestáns részről nemcsak segítő társa a katolikus részről oly hatalmas arányban megindult törekvéseknek a vallásos élet renaissance felé. Ebben a munkájában is azt bizonyítja Bernát István, hogy igazi élet csak a vallásos élet. A modern ember felületességéből fordul el a valástól. Ha azonban valaki a lét problémáival kellő komolysággal foglalkozik, hogyha gondolkodik, feltétlenül el kell jutnia az élet problémáinak egyetlen megoldásához, Istenhez, a valláshoz. A komoly és értékes tanulmány ára 1 korona 20 fillér, kapható Kókay Lajos bizományában Budapesten.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) június 20. i száma a következő gazdag és bő tartalommal jelent meg: A vallásos költészet. Harasányi Lajos. — Tavasz hullámokon... (Költemény.) Garay Anna. — Oh Adria! (Költemény.) Horváth Ákos. — Minden rokonomnak... (Költemény.) Boros Ferenc. — Hajnali dal. (Elbeszélés.) Lázár István. — Sivatagban, őserdőben... (Regény) Sienkiewicz Bányai. — Pihenés és szentmise a Felden. Gere Zsigmond. — Kis feleség. (Elbeszélés.) Finta Sándor. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. Ezenkívül egész sokaságát közli az érdekes és aktuális képeknek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvár-ut 15-c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Hadseregünk megalakulása és bölcsőköra. Egyike azon könyveknek, melyek létrejöttelére a háború adott alkalmat, de irodalmi és tudományos becsük túl fogja élni a háborút: tiszaujhelyi Ujhelyi Péter vezérkari százados ily című munkája, amely most jelent meg Radó Antal kitűnő vállalatában, a Magyar Könyvtárban. Hadseregünk multjának kialakulását tárja elénk: az önálló hadsereg keletkezését, a különböző fegyvernemek kifejlődését, a harctéri szolgálatt, hadviselési mód, harcászati stb. formáit a multban. — Fényes katonai szakismeret és kiváló írói képesség nyilvánul meg a kis könyvben, amely nagyon világos, élvezetes és szép előadásban mondja el a mondani valót s ezzel valóságos érdekfeszítő olvasmányt ad a hadtörténeti dolgokban laikus olvasónak. Egyike a legkitűnőbb magyar hadtudományi könyveknek s egyúttal a legtanulságosabb és legjobb háborús olvasmányoknak. A könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adja ki; ára 60 fillér

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irtá: Cseres Andor. 73.

— Mikor és hol találkoztunk, uram? — vágott közbe a lord.

— Ah, már elfeledte sir? — válaszolt az übermensch, — ott, Budapesten, a vendéglőben, mikor az én szép barátnőm kezét megkérte!

— Barátnője? — kérdé megütődve a lord, — én úgy tudom, persze, csak úgy emlékszem rá, hogy unokatestvérével volt ott?

— Na, csak olyan unokatestvér volt az, mint aminők a színházi mamák szoktak lenni! — ne gondoljon rosztat, mylord!

A lord hirtelen felállott és oda ment dr Brinzához, vállára tette izmos csontos, sovány kezét és mélyen a szemébe nézett.

A férfi feszengeni kezdett, bizony nem érezte magát kényelmesen a puha karos székekben a rá nehezülő súly alatt.

— Uram! — mondotta lord Blankhurst Egon indulatosan — önnek célja nem tisztességes, utóbbi szavaiból megértettem, hogy zsarolni akar.

— Nem, sir! válaszolt feszengve a székben dr Brinza — én tisztességes ember vagyok, de egy ismerősöm...

— Hagyjuk ezt uram; önnek a jóbarátja senki más mint enmaga. Legyen őszinte és mondja meg mit, mennyiért, miért akar? hol vannak bizonyítékai?

Dr Brinza kibontakozott az erős ember karjából, felállott és szólt:

— Mylord! Nem áll jogában engem tisztességtelenséggel megvádolni. En csak azért vállaltam el ezt a szerepet, hogy az érdekeket kiegyeztessem.

— Én pedig nyíltan megmondom önnek, hogy piszkos, gazember.

Dr Brinza Salamon fejbubájától lába kis körmehegyéig megérezte, hogy a méltatlanság érzete megrázta, elvörösödött úgy, hogy a tüzes burgondi bor aligha hajnalpir színű nem volt mellette. Érezte, hogy a vér mind a fejébe zuhogott, fülei zúgtak, tekintetében a düh lángolt.

— Uram! mylord! sir! — dörögte össze-visszahadárva a címeiket, — ezt még nekem nem mondta senki! én a baráti érzés áldozata vagyok, a mások iránti vonzalmam vitt idáig, de kijelentem, hogy sir, mylord, ezt nem fogja büntetlenül ismételni.

— Még egyszer akarja hallani? kérdezte gunyosan a lord.

Dr Brinza tiltakozóan emelte fel kezét.

— Hol vannak iratai? Mire vonatkoznak azok? — kérdé lord Blankhurst Egon, visszaültetve az embert a karosszékre.

Dr Brinza észrevette, hogy tulment a határon, odaszólt a lordnak.

— Mylord! amit mondani fogok, az a neje, Grünblatt Herminára, Turai Mária Magdolnára vonatkozik. Itt vannak bizonyítékaim! — és kabátja zsebéből elővonta az elesett iratokat Ezekből megértheti sir, hogy neje, a kedves Hermina ki volt, mielőtt elvette.

Lord Blankhurst Egon hirtelen szívéhez kapott.

Nem a szerelem kapott sebet, hanem az ősi büszkeség, az Astfordok tisztas társaságába betolakodott nő, aki szennyes, foltos, büzös, mint a mocsárvirág és ezt ő okozta, ő egyengette az utat hozzá akkor, mikor a nejehez, Evelinhez való hasonlósága miatt, gyermekei ártatlan szívének tisztaságát a tények rondaságával bepiszkolni nem akarva nőül vett egy nőt, akinek multja gyalázzal fertőzött.

— Menjen ön innen uram, nehogy saját két kezemmel dobjam le a vár bástyájáról! — dühöngött lord Blankhurst Egon.

Dr Brinza összeszedte iratait és zsebébe dugta.

— Helyes, mylord! — válaszolt dr Brinza — a betűk szemébe mondják majd, amit megmondani nem engedett és bizony nem én fogok rajta vigyorogni!

Lord Blankhurst Egont mintha fejbe vágták volna, felhőrdült.

— Mit akar Ön? — kiáltott fel.

— Kinyomatom és szétszórom London utcáin, ha meg nem veszi tőlem. Egyszáz-ezersterling font.

(Folyt. köv.)

13014/915. szám.

Hirdetmény.

Belügyminiszter ur 29166—VII. d/1915 számú körrendelete alapján figyelmeztetem a város közönségét, hogy a vasuti állomásokon átvonuló katonaságnak szeszes italokat sem pénzért, sem ajándékképpen ne adjanak, mert eme rendelkezés betartását szigorúan ellenőriztetem s az ellene vétők megbüntetésére végett intézkedni fogok.

Nagyvárad, 1915 június hó.

Rendőrfőkapitányság.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától

11367/915 szám.

Hirdetmény

a halászlé tilalom tárgyában.

Tudomásomra jutott, hogy egyesek az 1888. évi XIX. tc. 18-ik §-ában és a halászlé tilalom üzemterveiben felsorolt halfajokra nézve megállapított halászlé tilalmi időszakot mindenféle ürügy alatt — mint pl. az élelmiszerhiány, kórházak részére szánt szeretetadományok, stb. — nem tartják be; azért figyelmeztetem a város közönségét, hogy a fent jelzett halászlé tilalomra vonatkozó törvényekhez és szabályokhoz szigorúan alkalmazkodjék, egyben közlöm, hogy az 1888. évi XIX. tc. 18. §-ában a következő halfajokra állapított meg a tilalmi időszak:

Április 1-től július 15-ig: Ponty, (potyka pozsár.)

Március 1-től április 30-ig: Lepényhal.

Szeptember 15-től január 31-ig: Lazac, pisztráng.

Március 1-től május 31-ig: Galóca.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy a fent jelzett törvényben megállapított halászlé tilalmi időszakot pontosan tartsa be, mert a visszaéléseket a köztenyésztes érdekeinek megóvása céljából szigorúan ellenőriztetni és minden adott esetben büntetni fogom.

Nagyvárad, 1915. május 29.

Rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

Ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés és ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Egész éjjel ügyeletes szolgálat!

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Felhívás

Nagyvárad város közönségéhez!

A háborúval kapcsolatban fellépni szokott fertőző betegségek behurcolásának és elterjedésének megakadályozására a következő

ÖVRENDSZABÁLYOK

pontos betartását és követését rendeljük el:

a) Minden háztulajdonos, szállodák, vendéghogadók, kocsimák, éttermek, kávéházak, gyárak, iparműhelyek, intézetek, üzletek, nyilvános helyiségek stb. tulajdonosai kötelesek a köztisztaság fenntartása céljából a szemetet és trágyát naponta a hatóság által megállapított és városrészenként kijelölt szemételepre kihordatni, az udvart, házelejét és folyókat naponta a reggeli órákban feleperettni és kitakarítani.

Szemétládát, árnyékszékeket, emésztőgödört és folyókákat naponta kötelesek fertőtleníteni és pedig vagy frissen készült mésztejjel, mely egyrészt frissen oltott mész és három rész víz keverékéből áll, vagy 5 százalékos Carboloidat, vagy 5 százalékos Lysol-oldattal. Ezen fertőtlenítő folyadékokból az árnyékszékekbe naponta két liternyi mennyiség öntendő, a többi helyek pedig szintén bőségesen fertőtlenítendők.

b) A lakások tisztán tartandók, naponta többször szellőztetendők és a bennük levő tárgyak nedves ruhával letörölendők. Különös gond fordítandó a legyek és élősdiek irtására, minthogy ezek gyakran terjesztői a ragálnak. A lakosság tartsa magát tisztán, sűrűn mosakodjék vízvezetési vízben és kezét evés előtt mindenki mossa meg.

c) Evésben és ivásban mindenki mértékletes legyen. Nyers eledelt lehetőleg ne egyék, gyümölcsöt megmosva, hámozva. Elelmicikkek a legyek ellen megvédendők.

d) A Körös vízének használata bármely célra tilos, ugyisint nem szabad az egyes házakban még meglévő kutak vizét sem ivásra, sem főzésre, sem mosogatásra használni.

e) Piaci árusok, elelmicikkek árusítói kötelesek helyiségeiket, bódéikat és árusítóasztalaikat a legtisztábban tartani, különösen nagy gondot fordítsanak vendéglősök, kávéháztulajdonosok, cukrászok, ételkifőzők, mézárások, hentesek és pékek üzleteikre és műhelyeikre, hogy ugy helyiségeiket, mint áruadjaikat és áruikat a legnagyobb tisztaságban tartsák. Elelmicikkek zárthelyen vagy tiszta ruhával letakarva tartandók, hogy portól, legyektől megóvassanak. Romlott és hamisított élelmiszerek elárúsítói a legszigorúbban fognak büntettetni.

f) Ragályfogó árú raktárait, u. m. rongy, csont és bőrtelepeket naponta fertőtleníteni kell. Erkező árukat azonnal.

g) Sertéshizlaldák, ólak, istállók és szárnyas állatok ketrecai állandóan tisztán tartassanak és naponta fertőtleníttessenek.

h) Hányás és hasmenéssel járó kolerára, typhusra gyanus, vagy gyanus kiütéssel járó megbetegülésnél azonnal orvost kell hivatni és a hatóságnak bejelenteni.

i) Fertőző helyről jött személyek, podgyások elelmicikkeit, különösen szennyes ruhákat tartalmazó csomagok a hatóságnak sürgősen bejelentendők, hogy a kellő ellenőrzés és fertőtlenítés keresztül vihető legyen. Különösen kötelezettek erre szállodák és szállóhelyek tulajdonosai és vezetői.

A hatóság eljárása magában nem elég a fenyegető járványok elleni védelemre, minden polgárnak ki kell ebből venni részét és e tekintetben számítnunk is Nagyvárad város intelligens lakosságának a támogatására, mert e nélkül küzdelmünk meddő maradna.

Végül megjegyezzük, hogy amennyiben ezen felhívásnak egyesek eleget nem tennének, ellenük a törvényes eljárás folyamatba fog tétetni és minden kihágás a legszigorúbban fog büntettetni.

Nagyvárad, 1915 június hó.

Nagyvárad város tanácsa.

Hirdetmény.

Egy magasabb katonai parancsnokságnak átmenetileg Nagyváradra történt helyezése folytán nagyobb létszámú katonatiszt jön városunkba.

Az ideérkező katonatisztek egyrészenek — az eddigi gyakorlathoz képest — szállodákban való elhelyezése ez idő szerint nem eszközölhető, részben a szállodák teljesítő-képességének korlátozott volta, részint azért, mert a Nagyváradot felkereső vidéki vagy átutazó közönséget a szállóhelyektől teljesen megfosztani nem lehet.

Ez okból a tisztai beszállások céljaira a magántulajdönt képező s az 1879. évi XXXVI. t. c. 9. § a értelmében szállásadásra kötelezett házak fognak igénybe vétetni, természetesen az arányos teherviselés elvének megfelelően.

A számadási kötelezettség megállapításánál a következő irányelvek szolgálnak:

A tisztai szállásadás kötelezettsége a ház birtokost terhelvén, az elsősorban a háztulajdonostól követeltetik, amennyiben a háztulajdonos nem lakik házában s az 1879. évi XXXVI. t. c. 15. §-ban megadott azon jogával, hogy az elszállásolás végett hozzá utalt tisztet ugyanazon városrészen fekvő más helyiségbe saját költségén kellően elhelyezheti, nem él s a bérbeadott lakások valamelyikében alkalmas, kellően beburkolozott szoba van, az a lakótól is igénybe fog vétetni az előirt illeték fejében.

Ezen alapelvek alapján történendő elszállásolás foganatosításával a városi katonai ügyosztály által kiküldött szállásbiztos a tisztai szállások kijelölése végett a helyszínen meg fognak jelenni. Miután a haderő érdekeinek bármily tekintetben való előmozdítása a jelenlegi nehéz időkben mindenkinek hazafias kötelessége s meg vagyok győződve, hogy Nagyvárad város hazafias és áldozatkész polgársága ezen kötelezettsége elől sem fog elzárkózni, felkérem a szállásadásra kötelezett háztulajdonosokat, illetve az igénybe veendő magánlakások bérlőit, hogy a katonai ügyosztály kiküldöttjét s a szállásolással megbízott katonatisztek feladataik teljesítésében előzékenyen támogatni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1915 június 16.

Eleméry Ferenc
katonaiügyi tanácsos

MSOLAT: Magyar királyi Földművelésügyi Miniszter. 7308—1915/II. B—1. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. A kereskedelmi m. kir. miniszter ur a m. kir. államvasutak igazgatóságához folyó évi márc. 29-én 12869/1915 II. sz. a intézett leiratában elrendelte, hogy a volt közmunka és közlekedési miniszteriumnak 1881 évi május hó 1-én 12438 sz. alatt kiadott és hivatali elődömnök 1894 évi október hó 2-án 70931 szám alatt részben módosított rendelete értelmében a földművelés egyes ágainak védelmére rendelt s a mezei, erdészeti és szőlőbirtokok gondozása, őrzése felügyeletével megbízott őrszemélyzet, a vadászati személyzet, valamint az erdőgazdaság kezelésével megbízott erdészeti kezelő tisztai személyzetnek a vaspályákon való átjárásra való teljesítéséhez szükséges pályaatjárású igazolványokat, oly esetben, midőn a pályaatjárásra szóló igazolvány csupán egy üzletvezetőség körzetébe tartozó pályarészbe kértik, az ügymenet egyszerűsítése érdekében az illető üzletvezetőség a maga hatáskörében állítsa ki. A több üzletvezetőség körzetét érintő ily igazolványok a jövőben is az igazgatóság által lesznek kiállítandók. Felhívom, hogy erről a törvényhatóság közönségét megfelelően értesítse. Budapest, 1915 május 21-én. A miniszter rendeletéből: olvashatlan aláírás, miniszteri tanácsos.

Hivatalos másolat hitelül:

Nagyvárad, 1915 június 14-én.

Darabant
irodavezető.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 6000—1915. eln. számú körrendelete folytán ezennel közhírré teszem, hogy a Nagyváradon tartózkodó nagyváradai és idegen illetőségű 1897. évben született népfölkelésre kötelezettek bemutatató szemléje Nagyváradon 1915. évi június hó 24., 25. és 26-ik napjain fog megtartatni a következő sorrendben:

1915. évi június hó 24-én (csütörtökön) a Nagyváradon tartózkodó összes nagyváradai illetőségű 1897. évi születési népfölkelésre kötelezettek.

1915. évi június hó 25-én (pénteken) a Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségű 1897. évi születési népfölkelésre kötelezettek közül A kezdőbetűtől K-ig bezárólag.

1915. évi június hó 26-án (Szombaton) a Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségű 1897. évi születési népfölkelésre kötelezettek L. kezdőbetűtől Z-ig bezárólag, továbbá az előző szemlékről elmaradt 1896—1873. évi születési népfölkelésre kötelezettek.

Ennek folytán felhívom a fentirt születési évfolyamhoz tartozó népfölkelésre kötelezettek, hogy a meghatározott napokon mindenkor reggel 8 órakor a Lázár Vilmos-utca 3. sz. a. (volt csendőriskola) sorozó termében tisztán, lehetőleg megfürödve, tiszta és rendes öltözetben jelenjenek meg, annál is inkább, mert a meg nem jelenők karhatalommal vezettetnek elő s ezen felül katonai bünvádi uton is felelősségre fognak vonatni.

A népfölkelési bemutatató szemlén nem tartoznak megjelenni és egyuttal bizonytalan időre a népfölkelési tényleges szolgálat alól foglalkozásuk alapján fel vannak mentve:

a) a pénzügyőrségnél tartósan alkalmazottak;

b) a vasutaknál és azok műhelyeiben a forgalmi, pályafenntartási, vontatási műhelyi és szertár-szolgálatban, továbbá a m. kir. állami vasgyárak központi igazgatóságánál és annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazottak;

c) a posta- és távirida intézetnél tartós alkalmazásban álló népfölkelésre kötelezettek;

d) a köszénbánya munkás-osztagokhoz tartozók;

e) a hadiszolgálatokról szóló 1912. évi LXVIII. t. c. 4. § a alapján személyes szolgálatokra az összeírás előtt kijelölt egyének, feltéve, hogy rendeltetésük folytán állandó tartózkodási helyüket már elhagyták és a bemutatató szemléig vissza nem térnek.

f) a határrendőrségnél állandóan és hivatalosszerűen alkalmazott egyének, (a szolgák kivételével);

Az a) b) c) d) és f) betű alatt említett népfölkelésre kötelezettek azt, hogy állandóan tartósan és hivatalosszerűen vannak alkalmazva, felettes hatóságuk, igazgatóságuk stb. illetve munkás-osztag parancsnokságuk, a vasutak és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati főnökségük által szabályszerűen kiállított bizonyítvánnyal a városi tanács katonai ügyosztályánál a szemlét megelőzőleg tartoznak igazolni.

Az a) c) és f) betűk alatt említett egyének azonban csak abban az esetben igényelhetik a felmentést, ha az említett minőségükben: 1915. évi március hó 1-óta vannak alkalmazva és ezen körülmény a fenti bizonyítványban szintén igazoltattak.

Azon népfölkelésre kötelezettek, ki a behívási parancsnak nem engedelmességek, s a bemutatató szemlén nem jelenik meg egy hónapi fogháztól két évig terjedő börtönnel büntettetik.

Nagyvárad, 1915 június hó 14.

Eleméry Ferenc
katonaiügyi tanácsos.